

RECEB AYI*

Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Cumanız mübarek olsun, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!.. Tabii, “Receb ayınız da mübarek olsun!” dememiz lâzım!

Çünkü bu güzel cuma günü, aynı zamanda ilâhî mübarek bir mevsim olan Üç Aylar’ın birinci ayı Receb’in birinci günü... Yâni, çok güzel bir mevsime girmiş bulunuyoruz. Size bu Üç Aylar’ın mübarek olmasını, hayırlı olmasını dilerim.

Çünkü biliyorsunuz, aylar mübarek olur, geceler mübarek olur, kandiller gelir geçer, Ramazanlar olur biter; ama bütün mesele insanın kendisinde...

Kendisi onların feyzinden, bereketinden istifade edecek bir tavır takınmayınca, mahrum kalır. Mahrum gelir, mahrum göçer.

O güzel mübarek günler gelir geçer de istifade edemez. Allah bizi, o fırsatları güzel değerlendirenlerden eylesin... O sevaplara nail olanlardan eylesin...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun

a. Peygamber SAS’in Receb Ayı Duası

Peygamber SAS Efendimiz’den İbn-i Asâkir’in ve diğer kaynakların, Enes RA vasıtasıyla rivayet

ettikleri bir hadis-i şerifle başlamak istiyorum:¹

كَانَ إِذَا دَخَلَ رَجَبٌ قَالَ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ
وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا رَمَضَانَ وَكَانَ إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ
الْجُمُعَةِ قَالَ هَذِهِ لَيْلَةُ الْغُرَاءِ وَيَوْمٌ أَزْهَرُ

(هـب. وابن عساکر عن أنس)

RE. 532/10 (*Kâne izâ dehale receb, kâl*) “Receb ayı girdiği zaman, Peygamber SAS Efendimiz şöyle dua ederdi:

(*A’llâhümme bârik lenâ fî recebe ve şa’bân, ve belliğnâ ramadân.*) ‘Yâ Rabbi, bize bu gelen Receb ve Şa’ban ayını mübarek eyle... Hayrının, bereketinin, nimetlerinin farkında olup, onlardan hissesini alıp, hissedar olup, hissemend olup, faydalanıp bereketlere nâil olanlardan eyle!.. (*Ve belliğnâ ramadân*) Ve bizi Receb ve Şa’ban ayını güzel geçirmiş bir kul

¹ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.259, no:2346; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.375, no:3815; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.189, no:3939; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.290, no:6494; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.485, no:1985; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.VI, s.269; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.161, no:309; İbn- i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXX, s.57, no:4657; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VII, s.138, no:18049; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.186, no:554;

Câmiü’l-Ehâdîs, c.XXXIII, s.24, no:35704.

olarak, güzel işler yaparak, ibadetler ederek geçirip Ramazan'a ulaştır...' diye dua ederdi." diye duasını naklediyor Enes RA.

(*Ve kâne izâ kânet leyletü'l-cumuati, kâl:*) "Bir de, cuma gecesi olduğu zaman da derdi ki: (*Hâzihî leyletü'l-garrâu*) 'Bu ne mutlu, ne kadar pırıl pırıl, nûrânî, şâşaalı bir gecedir. (*Ve yevmün ezher.*) Ne kadar mutlu ve pırıl pırıl nûrânî bir gündüzdür.' diye, bu cumanın gecesini ve gündüzünü de böylece methederdi." diye bildiriyor Enes RA.

Tabii dün akşam, akşam ezanıyla beraber cumanın gecesi oldu, geceyi yaşadık biz Türkiye'deki müslümanlar olarak... Şimdi el- hamdü lillâh seviyorum, Allah'a hamd ü senâlar olsun, radyomuz çok yerlerden dinleniyor. Yeri de belirtmek lâzım! Yoksa yaz deriz, kış olur; gündüz deriz, gece olur bazı dinlenen yerlerde... Onu da belirtelim.

Şu anda meselâ, Avustralya'da yaz... Ama bizim Türkiye'de, Bolu civarında o kadar kar yağmış ki, bir metre kardan dolayı bugün bizim Alanya'da yaptığımız, üç dört gün devam edecek olan aile eğitim programımıza gelmek için yola çıkan kardeşlerimiz, karları geçip de gelememişler. Ulaşamadılar, karlarda kaldılar. Halbuki Avustralya'da yaz... Böyle olabiliyor.

Evet, şimdi cumanın gecesi geçti, cumanın gündüzüne geldik. (Bizim Türkiye için, burası için söylüyoruz.) Nurlu, mübarek, şâşaalı, pırıl pırıl, mânevî bakımdan çok güzel bir günde bulunuyoruz. Allah-u Teâlâ Hazretleri kıymetini bilmeyi nasib eylesin...

Bu hadis-i şeriften anlaşılıyor ki, Peygamber SAS Efendimiz daha Receb ayının başından Ramazan'ı gözlüyor. Ramazan'ı arzuluyor, Ramazan'a ulaşmayı diliyor. Buradan da anlıyoruz, "Receb'i, Şa'ban'ı bize mübarek eyle, Ramazan'a ulaştır." Yâni bu Receb, Şa'ban, Ramazan –biliyorsunuz– bizim Üç Aylarımızdır. Dedelerimiz bu ismi koymuşlar, Allah razı olsun onlardan...

Dinimizle ilgili kitapları, kaynakları okuyup, inceleyip her şeyi en güzel tarzda yapmağa, ibadetleri güzelce yapıp Allah'ın rızâsını kazanmağa çalışan mübarek ecdadımız; nur içinde yatsınlar, kabirleri nur dolsun, ruhları şâd olsun, makamları a'lâ olsun...

Bize Üç Aylar'ın şuurunu vermişler, "Aman, Üç Aylar gelince dikkat etmek lâzım!" diye söylemişler.

Biz de biliyoruz, Receb ayına hürmet ediyoruz, Şa'ban ayına hürmet ediyoruz. Gerçekten, bu Üç Aylar'ın içinde güzel fırsatlar var, çok güzel geceler var, kandiller var... Birincisi, Regâib Kandili...

Regâib Kandilinin zamanı nedir, Receb'in kaçırır?.. Receb'in kaçırıldığı belli olmaz. Receb ayının girmesinden sonra, ilk perşembeyi cumaya bağlayan gecesi Regaib Kandili'dir.

Mübarek, güzel, istifade edilmesi, ibadet edilmesi gereken gecelerden birisidir. Onu dün akşam yaşadık. Böylece Regaib Kandili'nden istifade edenler istifade etti; etmeyenler,

şaşıranlar kaçırınlar kaçırdı. Regâib Gecesi'ne kavuşmak bir dahaki seneye kaldı. Geldi geçti.

Şimdi tabii, Receb'in 26'sını 27'sine bağlayan gece Mi'rac Kandili var...

Peygamber SAS Efendimiz'in Mi'rac'a çıktığı bir güzel, mübarek gecedir. Ondan sonra Şa'ban ayının on beşinde Beraet Gecesi, Berat Kandilimiz var... Bu gece de fevkalâde önemli bir gecedir.

Rivayetlere göre, bir senelik kaderlerin, olayların, mukadderatın tesbit edildiği bir gecedir. Olanların, olacakların, yaşayacakların, ölenlerin tesbit edildiği bir gecedir. Önemli bir gecedir. O bakımdan o geceye hazırlanmak lâzım!.. O gecede Allah'a sığınıp saâdler zümresine katmasını, şakîler zümresine koymamasını dileyerek, ona göre hazırlanmak lâzım!..

b. Receb Ayı Tevbe Ayı

Receb ayı tevbe ayıdır, muhterem kardeşlerim! Tevbe dönüş demektir. Onun için hadis-i şerifte geçiyor ki:²

² Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.1774, no:4473; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2129, *Tevbe* 49/10, no:2770; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIII, s.69, no:139; Hz. Aişe RA'dan.

Hâkim, *Müstedrek*, c.4, s.287, no:7663; sahabeden bir şahıstan.

مَنْ تَابَ إِلَى اللَّهِ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ

(*Men tåbe ila'llàhi, tâba'llàhu aleyhi*) “Kim Allah’a yönelirse, Allah’a tevbe ederse, Allah da ona yönelir, teveccüh buyurur.” Asıl mânâsı bu... Demek ki, tevbe ne oluyor?.. Tevbe insanın yanlış yoldan, cahilâne yaşayıştan, câhilâne işlerden, günahlardan, haramlardan, kusurlardan, gafletlerden sıyrılıp Cenâb-ı Hakk’ın sevdiği yola, yöne dönmesi demek oluyor. Onun için bu Receb ayı büyük bir tevbe ayıdır. Önemli bir aydır.

Cennetmekân Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hocamız’ın *Ramûzü’l-Ehâdis* isimli kitabının, 288. sayfasından bu hususta bir hadis-i şerifi de okuyayım. Buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz... Bu uzun hadis-i şerif Taberânî’de rivayet edilmiş, Said ibn-i Ebî Râşid tarafından... Okuyalım, bakalım, ne var bu rivayette:³

³ Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VI, s.69, no:5538; Saîd ibn-i Râşid RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.12, s.558, no:35168; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XIII, s.110, no:12683.

رَجَبُ شَهْرٌ عَظِيمٌ يُضَاعَفُ اللَّهُ فِيهِ الْحَسَنَاتِ
فَمَنْ صَامَ يَوْمًا مِنْ رَجَبٍ فَكَأَنَّمَا صَامَ سَنَةً وَمَنْ
صَامَ مِنْهُ سَبْعَةَ أَيَّامٍ غُلِقَتْ عَنْهُ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ
وَمَنْ صَامَ مِنْهُ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ فَتَحَتْ لَهُ ثَمَانِيَةَ
أَبْوَابِ الْجَنَّةِ وَمَنْ صَامَ مِنْهُ عَشْرَةَ أَيَّامٍ لَمْ يَسْأَلِ
اللَّهُ شَيْئًا إِلَّا أَعْطَاهُ وَمَنْ صَامَ مِنْهُ خَمْسَةَ عَشَرَ
يَوْمًا نَادَى مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ قَدْ غُفِرَ لَكَ مَا مَضَى
فَاسْتَأْنِفَ الْعَمَلَ وَمَنْ زَادَ زَادَهُ اللَّهُ وَفِي رَجَبٍ
حَمَلَ اللَّهُ نُوحًا فِي السَّفِينَةِ فَصَامَ رَجَبٌ وَ أَمَرَ
مَنْ مَعَهُ أَنْ يَصُومُوا فَجَرَتْ بِهِمُ السَّفِينَةُ سِتَّةَ
أَشْهُرٍ آخِرُ ذَلِكَ يَوْمٌ عَاشُورَاءٍ أَهْبِطَ عَلَى الْجُودِيِّ
فَصَامَ نُوحٌ وَمَنْ مَعَهُ وَالْوَحُوشِ شَكَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
وَفِي يَوْمٍ عَاشُورَاءٍ فَلَقَ اللَّهُ الْبَحْرَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ
وَفِي يَوْمٍ عَاشُورَاءٍ تَابَ اللَّهُ عَلَى آدَمَ وَعَلَى مَدِينَةِ
يُونُسَ وَفِيهِ وُلِدَ إِبْرَاهِيمُ

(طب. عن سعيد بن أبي راشد)

RE. 288/13 (Recebü şehrün azîm) “Receb muazzam bir aydır, önemli bir aydır. Hürmetli bir aydır, büyük bir aydır. (Yudâifu’llâhu fîhi’l-hasenât) Allah-u Teâlâ Hazretleri bu Receb ayında yapılmış olan iyilikleri kat kat mükâfatlandırır.” Ne demek?.. Başka aylarda yapılmış olsaydı aynı ibadet, verilecek olan mükâfatın kat kat fazlasını bu ayda verir. Bu mânâyâ geliyor.

Tabii Receb ayında ilk düşüneneğimiz şey, tevbe etmektir. Yâni Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne hulûs-u kalb ile yönelip, tevbe-i nasuh ile tevbe edip, ondan sonra artık Allah'ın sevgili kulları zümresine girmeğe çalışarak, sevgili kulları gibi hareket etmeğe çalışarak, iyi bir çizgiye gelmek; iyi bir istikamette, muntazaman, sağlam bir şekilde yürümek lâzım!..

Sonra, çok oruç tutardı Peygamber SAS Efendimiz Receb ayında... Orucu da medh ediyor. Orucun biliyorsunuz, insan iradesini eğitmekte çok büyük etkisi var... İnsanoğlu biliyorsunuz, yeme arzusuyla yaratılmış bir canlıdır. Bütün canlılarda bu arzu vardır. Yemek içmek arzusu, gıdasını temin etmek, karnını doyurmak isteği kuvvetli bir arzudur.

İslâm'da yeme içme oruç sûretiyle engellenerek; yâni kendi kendimizi engelliyoruz, yemiyoruz, içmiyoruz. Yemek hakkımız olduğu halde, içimizde iştihamız, arzumuz olduğu halde, yemek, içmek ve bir takım kuvvetli duygulardan kendimizi men ediyoruz, tutuyoruz, alıkoyuyoruz.

Tabii, bu bir zorlama ile oluyor. Bu neyi getiriyor?.. İnsanın kendi arzularını yenmesini öğretiyor insana... Kendi kendisini dizgin altına almasını, zabt ü rabt altına almasını öğretiyor. Onun için Receb ayında, tevbe ayı olduğu için oruç çok tavsiye edilmiş. Nasıl olacak?.. İnsan yememek sûretiyle azmini iradesini kuvvetlendirecek, nefesine hâkim olacak. Nefsine hâkim olmayı öğrenecek. Böylece tevbesi sağlam temellere dayanmış olacak. Sağlam bir şekilde yapılmış olacak ve tevbesinde sebatı, devamlılığı sağlanmış olacak.

Aynı hadis-i şerifin devamında: (*Femen sâme yevmen min recebe*) “Receb ayında bir gün oruç tutan kimse, (*fekeennemâ sâme seneten*) sanki bir sene oruç tutmuş gibi sevaba nâil olur.” diyor Peygamber SAS.

Biliyorsunuz, Rabbimiz Ekremü’l-ekremîn olduğundan, en cömertlerin en cömerdi olduğundan, bizim acizâne nâçizâne yapmış olduğumuz ibadetlerimize, kat kat büyük büyük mükâfatlar veriyor. Hele meselâ Kur’an-ı Kerim’den biliyoruz, insan bir Kadir Gecesine tesadüf edip ihyâ etse, bin ay ibadet etmiş gibi, daha hayırlı bir sevap kazanıyor. Demek ki, Receb’de de bir gün oruç tutsa, bir sene oruç tutmuş kadar mükâfat kazanacak.

(*Ve men sâme minhü seb’ate eyyâmin gullikat anhü ebvâbü cehennem*) “Receb ayında yedi gün oruç tutan kimseye cehennemin kapıları kapanır.” Biliyorsunuz, yedi kat cehennem olduğu rivayetlerde bildirilmiştir, yedi kapısı vardır. Cehennemin yedi kapısı ona kapatılır. Yâni, cehenneme girmeyecek.

(*Ve men sâme minhü semâniyete eyyâmin futihat lehû semâniyetü ebvâbi’l-cenneh*) “Sekiz gün oruç tutana da, cennetin sekiz kapısı açılır.” Biliyorsunuz cennette sekiz kapı var...

(*Ve men sâme minhu aşrete eyyâmin lem yes’eli’llâhe şey’en illâ a’tâhu*) “On gün oruç tutana Allah ne isterse, istediğini verir.”

(*Ve men sâme minhü hamsete aşerate yevmen*)
“On beş gün kim oruç tutarsa, (*nâdâ münâdin mine’s-semâ’*) gökten bir münâdi nida eder, yâni bir melek seslenir ki; (*kad gufira leke mâ madà fe’ste’nife’l-amel*) ‘Senin geçmiş günahların affolundu. Haydi bakalım bundan sonra tertemiz bir şekilde yeniden işe başla! Kötü işlerin silindi defterinden.’ denilecek.” diye bildiriliyor.

(*Ve men zâde zâdehu’llâh*) “Kim daha fazla tutarsa, onun için Allah mükâfâtı da daha fazla olarak verir.”

Sevgili dinleyiciler! Bu Receb ayı eskiden beri Allah-u Teâlâ Hazretlerinin sevdiği kullarına ikram ettiği bir aymış. Duaların kabul olduğu bir aymış. Onun için Peygamber Efendimiz onları da anlatıyor bu hadis-i şerifinde. Buyuruyor ki:

(*Ve fî recebe hamela’llâhu nûhan fî’s-sefîneh*)
“Tufan gelip de insanlar mahvolurken Allah-u Teâlâ Hazretleri Nuh AS’ı Receb ayında gemiye bindirtti.” Receb ayında tufan başladı. Mü’minler gemiye bindiler kurtuldular.

(*Fesâme recebe ve emere men meahu en yesûmu*) “Receb ayında kendisi oruç tuttu. Allah’a şükür olarak, Allah merhamet etsin diye. Etrafındaki gemiye aldığı mü’minlere de emretti, onlar da oruç tuttular.”

Tabii, Nuh AS'ı uzun uzun anlatmamız lâzım!.. Nuh AS Irak'ta oturduğu halde, Allah-u Teâlâ Hazretleri ona gemi inşa et diye emredince, o gemi inşâ etmeğe başladı. O zaman etrafındaki kavmi onunla alay etmeğe başladılar: "Allah Allah... Burada su yok, deryâ yok, niye gemi inşâ ediyorsun?" diye...

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin lütfu çok, her şeyi biliyor. Allah'ın has peygamberleri de yanlış iş yapmazlar, Allah'ın emrini tutarlar. Tabii, o gemiyi inşa etti, ondan sonra tufan başladı. Tufan başlayınca, Allah emredilen kimseleri gemiye almasını istedi.

Nuh AS, gemiye aldığı mahlûklarla beraber tufandan kurtuldu. Onun gemiye binmesinin de Receb ayı içinde olduğunu, hadis-i şerifin devamı bildiriyor.

Nuh AS, o gemide altı ay durduktan sonra, Aşûre Günü gemiden Cûdî Dağı'na indirildi. Onlar artık tufan bittikten sonra, Cûdî Dağı'na gemi oturduktan sonra, tufandan kurtuldukları için Allah'a şükür olarak, Aziz ve Celîl Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne şükür sadedinde, Nuh AS ve yanındaki ashabı, gemisine almış olduğu ehlî ve vahşî hayvanlar hepsi oruç tutmuşlardır.

Sonra Benî İsrâîl'in Firavun'la mücadelelerinde, Firavun onları kovalarken, onlar da o zulümden kaçarken, denizin kenarına geldikleri zaman, deniz sanki bulvar gibi on iki geniş yol olarak açıldı.

Benî İsrâil'in on iki kabilesi buradan karşıya geçtiler. Firavun peşlerine takıldı ve boğuldu. İşte o Firavun'dan kurtulma da, yine bu Aşûre Günü'nde oldu.

Yine bu Aşûre gününde, Allah Adem AS'a tevbe nasib etmiştir, teveccüh etmiştir, tevbesini kabul etmiştir. Yunus AS'ın yetiştiği şehir ki, Irak'ın kuzeyindeki, Musul'un şarkındaki Ninova şehri deniliyor; o şehrin ahalisine de bu günde tevbe nasib etmiştir. İbrâhim AS da, Aşûre Günü'nde doğmuştur.

c. Receb Allah'ın Ayıdır

Başka bir hadis-i şerifle, bu Receb ayıyla ilgili konuşmamızı tamamlayalım: Hasan-ı Basrî'den mürsel olarak rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS buyurmuş ki:⁴

رَجَبُ شَهْرُ اللَّهِ وَشَعْبَانُ شَهْرِي وَرَمَضَانُ شَهْرُ أُمَّتِي
(أبو الفتح في أماليه عن الحسن مرسلًا)

RE. 289/2 (*Recebü şehru'llâh*) “Receb Allah'ın ayıdır. (*Ve şa'bânü şehri*) Şa'ban benim ayımdır. (*Ve ramadânü şehru ümmetî*) Ramazan da ümmetimin ayıdır.” buyurmuş.

⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.275, no:3276; *İbn-i Asâkir*, *Mu'cem*, c.I, s.114, no:210; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.374, no:3813; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.556, no:35164; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.341, no:1358; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.109, no:12682.

Tabii, Receb ayının Allah'ın ayı olması, Allah tarafından kullarının afv ü mağfiret edilmesi dolayısıyladır. Receb tevbe ayıdır, kullar tevbe eder. Allah da Receb ayında kullarının tevbesini kabul eder. Onları afv ü mağfiret eyler, günahlarını bağışlar. Defter-i a'mâlleri bembeyaz olur, tertemiz olur.

Şa'ban Peygamber SAS Efendimiz'in benimsediği, benim ayım dediği bir ay... Tabii biz de, Şa'ban ayında Peygamber SAS Hazretleri'ne bağlılığımızı, sünnet-i seniyyesine ittibâımızı, ona salât ü selâmımızı çok yaparak, Şa'ban ayını da ibadetle tâatle geçirmeğe gayret etmeliyiz.

Ramazan da bizim ayımızdır, Ümmet-i Muhammed'in ayıdır. Ramazan'da da gayretimizi son noktaya getirerek, bu aylarda başlamış olduğumuz güzel çalışmanın sonucunu, ekimin hasadını almamızdır. Zâten bazı kitaplarda bildiriliyor ki:

“—Receb ekim ayıdır, Şa'ban bakım ayıdır, Ramazan da mahsulün biçildiği, alındığı hasad ayıdır, biçme ayıdır. Mahsulü kazanma, alma ayıdır.” diye...

Bütün bu rivayetlere topluca baktığımız zaman, demek ki bu üç aylık devrede insanın Cenâb-ı Hakk'ın sevdiği yola girmesi, tevbe edip ibadetlere başlaması, iyi bir müslüman olarak yaşaması; oruçlarla nefsini ıslah edip, iradesini kuvvetlendirip içini dışını temizlemesi; mübarek bir hayat yaşaması, sevapları kazanması; Ramazan'a girince de, bunları arttırıp en son büyük mükâfata erip, dünyada da ahirette de bayrama ulaşması planlanmış oluyor. Kullara bir imkân ve fırsat olarak bahşedilmiş oluyor.

d.Burnu Yerde Sürtecek Üç Kimse

Ebû Hüreyre RA'dan şöyle rivayet ediliyor:⁵

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَقَى الْمِنْبَرَ فَقَالَ
آمِينَ آمِينَ آمِينَ قِيلَ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا كُنْتَ
تَصْنَعُ هَذَا فَقَالَ قَالَ لِي جِبْرِيلُ رَغِمَ أَنْفُ عَبْدٍ
أَدْرَكَ أَبَوَيْهِ أَوْ أَحَدَهُمَا لَمْ يَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ قُلْتُ
آمِينَ ثُمَّ قَالَ رَغِمَ أَنْفُ عَبْدٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمْضَانُ لَمْ
يُغْفَرْ لَهُ فَقُلْتُ: آمِينَ ثُمَّ قَالَ رَغِمَ أَنْفُ عَبْدٍ ذُكِرَتْ
عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْكَ فَقُلْتُ آمِينَ

(خ. في الأدب المفرد عن أبي هريرة)

(*Enne'n-nebiyye salla'llàhu aleyhi ve seleme raka'l-minber*) “Peygamber SAS Efendimiz bir

⁵ Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.225, no:645; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.192, no:1888; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.304, no:8287; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.17, no:8994; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.411, no:8116; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.224, no:644; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.144, no:315; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV,

0, no:7256; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.215, no:1572; Kâ'b ibn-i Ucre RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.143, no:1362; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.967, no:24295 ve c.XVI, s.43, no:43854; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV, s.96, no:15061 ve c.XXXIII, s.71, no:35811.

keresinde minbere çıkarken, (*fekàle: Âmîn, âmîn, âmîn*) üç defa ‘Âmîn!’ dedi.” Bir adım çıktı, “Âmîn!” dedi; bir adım daha çıktı, “Amîn!” dedi; bir adım daha çıktı, “Âmîn...” dedi.

(*Kîle lehû*) Sebebini sordular hutbesi bittikten sonra:

(*Yâ rasûla’llàh, mâ künte tasneu hâzâ?*) “Yâ Rasûlallah! Bunu neden yaptınız?” Yâni, “Minbere çıkarken her adımınızda ‘Âmîn!’ dediniz, bunu neden söylediniz?” dediler.

(*Fekàle*) Buyurdu ki:

(*Kàle lî cibrîlü*) “Cebrâil AS bana şöyle dedi:

1.(*Rağime enfü abdin*) ‘Burnu yerde sürtsün o kulun ki, (*edreke ebeveyhi ev ehadehümâ*) annesine ve babasına veya sadece onlardan birine ulaşmış da, (*lem yüdhillü’l-cenneh*) onlara güzel hizmet edip, onların hayır duasını alıp cenneti kazanamamış. Yazıklar olsun o evlâda!’ dedi. (*Fekultü: Âmîn*) Ben de, ‘Âmîn!’ dedim.”

Demek ki insanın evlât olarak, anne babasının rızasını kazanması, elini öpmesi, gönlünü alması, hizmet eylemesi, böylece cenneti kazanması gerekiyor. Sağlığında annesinin babasının gönlünü alarak, Allah’ın rızâsını kazanması, cennetlik olması gerekiyor.

(*Sümme kàle*) “Sonra Cebrâil AS şöyle dedi:

(*Rağime enfü abdin*) ‘Burnu yerde sürtsün o kulun ki, (*dehale aleyhi ramadànü*) Ramazan’a erişmiş

de, (*lem yuğfer lehû*) o Ramazan'ın feyzinden, bereketinden istifade edip Allah'ın mağfiret ettiği bir kul olamamış, Allah'ın affını, mağfiretini kazanamamış; yazıklar olsun o kula!.. Burnu yerde sürtsün!' diye Cebrâil beddua etti; (*Fekultü: Âmîn*) Ben de ona 'Âmîn!' dedim. İkinci âminin sebebi de budur." diyor Peygamber SAS Efendimiz.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!.. Biz Receb'e başladık, Receb'in birinci günündeyiz. Şa'ban gelecek, kandiller gelecek, ibadetler edeceğiz, Ramazan'a ulaşacağız. Salât ü selâmlarla teravihler kılacağız. Ramazan'ın son on günlerinde birçok kardeşlerimiz inşaallah i'tikâfa girecekler. İbadetler, ibadetler... Bayram geldiği zaman, mutlaka afv ü mağfiret olunmuş bir kul haline gelmeliyiz. O azimle çalışmalıyız.

Bu üç aylık mânevî, ilâhî kursu başarıyla bitirmeli, cehennemden azadlık beratını, belgesini, diplomasını; cennete giriş, cennetlik olma diplomasını, vesikasını, şahadetnamesini, iznini, müsaadesini kazanmamız lâzım!.. Aksi takdirde, bir de ufukta görünüyor ki, Ramazan'dan istifade edemeyenler için bir de bedduası var Cebrâil AS'ın... Peygamber Efendimiz de âmin demiş. Yâni, Ramazan gelip geçtiği halde istifade edemediği zaman bir insan, hem istifadeden mahrum kalmış oluyor; hem de Cebrâil AS'ın o müthiş, tüyleri diken diken eden tehdidi var, bedduası var:

“—Ramazan gelmiş geçmiş de istifade edememişse, yazıklar olsun!.. Burnu yerde sürtsün!” veya “Burnu yerde sürter.” diye.

Tabii, gerçekten o güzel ayda hiç kılı kıpırdamamış, Allah'a güzel ibadet etmemişse, çok mahrumiyetlere uğrar.

(*Sümme kàle*) “Sonra Cebrâil AS bana şöyle dedi:

2. (*Rağime enfü abdin*) ‘Burnu yerde sürtsün o kimsenin ki, (*zükirte indehû felem yusalli aleyke*) sen onun yanında anıldın da, sana salât ü selâm getirmede; ona yazıklar olsun!’ dedi. (*Fekultü: Âmîn*) Ben de ona ‘Âmîn’ dedim.”

Buradan anlıyoruz ki, Rasûlüllah anıldığı zaman, bizim hemen “*Salla’llàhu aleyhi ve sellem*” veyahut “*Aleyhi’s-salâtü ve’s-selâm*” dememiz lâzım, veyahut güzel salevatlardan birisini söylememiz lâzım!.. Hattâ bu arada parantez açarak hatırlatayım: Cuma günlerinde salât ü selâmı çok etmek, çok söylemek Peygamber Efendimiz’in tavsiyesidir. Hazır bugün cuma günüdür. Receb ayının ilk cumasıdır. Onun için, elinize tesbihi alıp yüz kere, bin kere, yapabildiğiniz kadar Peygamber Efendimiz’e salât ü selâmı bugün çokça yapmaya çalışın!

Sevgili dinleyiciler! Allah-u Teâlâ Hazretleri bizleri yolunda dâim eylesin, zikrinde kâim eylesin... Biz Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin, alemlerin Rabbinin, Rabbimizin ibadetini candan, aşk ile şevk ile yapmalıyız. Muhtacız, bizim ihtiyacımız var...

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin ibadete ihtiyacı yok, muhtaç olan biziz. İbadete ihtiyacımız var, duaya ihtiyacımız var, rahmet- ilâhiyeye ihtiyacımız var, lütf-u ilâhiye ihtiyacımız var... Bizim can ü gönülden çalışmamız lâzım!..

İbadet de çok güzel şey!.. İbadet eden insanın hayırları bereketleri çok olur.

Allah-u Teâlâ Hazretleri şu mübarek ayın birinci gününde, şu mübarek cuma gününde, şu mübarek saatlerde... Biliyorsunuz bir de cuma gününde gizli bir saat var; Allah saklamış. Herkes bilir de, sonra ben o saate isabet ettim diye güvenir diye, bazı güzel şeyleri Allah-u Teâlâ Hazretleri saklıyor. Kadir Gecesi'nin de saklanması bundandır denilir alimler tarafından... Çünkü bilirse, "Tamam, ben Kadir Gecesi'ni yapmıştım. Bin aydan daha hayırlıdır." der, gevşer diye, onun için saklanıyor.

Cumanın içinde de saklı bir saat var, o saatte yapılan dualar makbul imiş. Onun için Rabbimizden niyaz ediyoruz, bizim şu yaptığımız dualarımızı da o gizli ama önemli, kıymetli olansaate rastlayan dualardan eylesin... Ahsen-i kabul ile makbul eylesin... Bizi hem dünyada, hem ahirette sevdiklerimizle beraber aziz ve bahtiyar eylesin...

Sevgili AKRA dinleyicileri! Receb ayınızı tebrik ederim, Şa'ban ayınız da mübarek olsun... Allah sıhhat afiyetle Ramazan'a eriştirsin...

Rahmetine ulaştırsın, sevdiği râzı olduğu kul
eylesin... Cennetiyle cemâliyle cümlenizi
müşerref eylesin...

*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve
berekâtühû!..*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

24. 11. 1995 - Antalya

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

